

Številka: 00104-204/2017/5

Datum: 20. 4. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi s postopkom imenovanja in razrešitve ravnateljev

Poslanica Državnega zbora Republike Slovenije Eva Irgl je na Vlado Republike Slovenije naslovila vprašanje v zvezi s postopkom imenovanja in razrešitve ravnateljev:

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja podrobneje določa tudi postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja javnega vrtca oz. šole. V zakonu je tako določeno, da ravnatelja imenuje svet javnega vrtca oziroma šole, prav tako pa ga svet tudi razreši.

Zakon v 59. členu določa, da mora svet pred sprejemom sklepa o razrešitvi seznaniti ravnatelja z razlogi zanjo in mu dati možnost, da se o njih izjavi.

Svet mora obrazložen predlog za razrešitev ravnatelja tudi posredovati v mnenje ministru, ki mora mnenje posredovati v 30 dneh od dneva, ko je bil zanj zaprosen. Svet po prejemu mnenja ministra oziroma po preteku roka odloči o razrešitvi s sklepom in ga vroči ravnatelju.

Sama sem bila seznanjena s primerom, kjer je bila osebi razrešitev iz delovnega mesta ravnatelja in sklep o odpovedi delovnega razmerja, podana z obrazložitvijo iz Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), natančneje 26. člena ZUP. Torej ni bil upoštevan postopek razrešitve, kot ga določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

S tem v zvezi poslanka na Vlado Republike Slovenije naslavlja naslednja vprašanja:

- 1.) Ali je mogoče ravnatelja razrešiti tudi po določbah Zakona o upravnem postopku?**
- 2.) Koliko primerov pritožb zaradi izbirnega in razrešitvenega postopka je bilo podanih v zadnjih treh letih?**
- 3.) Kako namerava Vlada RS zagotoviti čim bolj transparenten in jasen postopek izbire in razrešitve ravnateljev?**
- 4.) Ali bo Vlada RS predlagala spremembe ZOFVI v določbah, ki določajo sestavo svetov zavodov?**

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

1.) V zvezi s postavljenimi vprašanji Vlada RS odgovarja, da je bila dne 30. 3. 2016 na spletni strani pristojnega ministrstva objavljena okrožnica, kjer so podana splošna navodila v zvezi z izvedbo postopka imenovanja ravnatelja. Zavzeto je bilo stališče, da je v postopkih imenovanja ravnatelja poleg področne zakonodaje, to je Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št.16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16 in 49/16 – popr., v nadaljevanju: ZOFVI), potrebno upoštevati tudi določila Zakona o zavodih (Uradni list RS, št.

12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP, v nadaljevanju: ZZ), ki na splošno ureja postopek imenovanja poslovodnega organa za vse javne zavode. V postopku imenovanja ravnatelja se torej glede na navedeno ne uporabljajo določila Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju: ZUP).

V zvezi z razrešitvijo ravnatelja je v citirani okrožnici pojasnjeno, da ravnatelja v skladu z 59. členom ZOFVI razreši svet zavoda, razlogi za razrešitev pa so opredeljeni v 38. členu ZZ. Tudi v tem delu pristojno ministrstvo v navedeni okrožnici ni napotovalo na uporabo ZUP, temveč na področno zakonodajo, ki na specifičen način ureja postopek razrešitve direktorja (ravnatelja) javnega zavoda.

ZUP je postopkovni predpis, ki določa procesnopravna jamstva v upravnih zadevah, zato na njegovem temelju ni mogoče sprejemati materialnopravnih odločitev. Odločitve o imenovanju ali razrešitvi ravnatelja tudi sicer ne moremo opredeliti kot upravno zadevo (prim. 2. člen ZUP), ki se vodi neposredno po ZUP. Vendar ni zanemarljivo, da se določbe omenjenega postopkovnika smiselno uporabljajo še v drugih javnopravnih zadevah, v katerih procesna vprašanja niso urejena (prim. 4. člen ZUP in sodbo UpS, št. U 155/2005 z dne 10. 1. 2006). Ne glede na neposredno ali smiselno rabo ZUP, so njegove določbe namenjene zaščititi strank in drugih udeležencev postopka pred oblastno samovoljo organov, ki vodijo postopek. Ker se v poslanskem vprašanju izpostavlja 260. člen ZUP domnevamo, da gre za navedbo pravnega temelja za obnovo postopka imenovanja ravnatelja, v katerem se presoja zakonitost omenjenega upravnega akta (prim. 2. člen ZUS-1). Smisel obnove postopka je v ponovni presoji, ali kršitve, ki so razlog za obnovo postopka, vplivajo na to, da bi bilo treba izdati drugačno materialnopravno odločitev. Ob navedenem je sicer treba upoštevati, da poseben postopek razrešitve ravnatelja določa ZOFVI. Temeljna razlika med postopkoma je, da bi se v obnovi presojalo zakonitost imenovanja, v postopku razrešitve pa bi se na temelju opravljenega imenovanja presojalo, ali obstajajo razlogi za razrešitev. Pravne posledice obnove ali razrešitve bi bile verjetno enake in bi učinkovale od izdaje akta dalje. V konkretnem primeru bo o zakonitosti ravnanja sicer presojalo sodišče, če se bo prizadeti obrnil nanj.

2.) V skladu s 36. členom ZZ ima vsak prijavljeni kandidat možnost zahtevati sodno varstvo, če meni, da je bil kršen za izvedbo razpisa določeni postopek in da je ta kršitev bistveno vplivala na odločitev o imenovanju kandidata ali da imenovani kandidat ne izpolnjuje v razpisu določenih pogojev. Sodno varstvo je možno tudi v postopkih razrešitve ravnatelja. Z zbirnim številom vloženih tožb se ne razpolaga, lahko pa je v posameznih primerih ministrstvo obveščeno o tožbi, kadar je pozvano na stransko intervencijo.

Nadzor nad postopkom imenovanja in razrešitve ravnatelja v skladu z Zakonom o šolski inšpekciji (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo) izvaja Inšpektorat RS za šolstvo in šport (v nadaljevanju: IRSŠŠ). IRSŠŠ je v zadnjih treh letih prejel 100 pobud za uvedbo inšpekcijskega nadzora v zvezi z imenovanjem in razrešitvijo ravnatelja/direktorja, in sicer 92 povezanih z imenovanjem, 8 pa z razrešitvijo ravnatelja/direktorja. V pobudah je bilo očitanih 106 domnevnih kršitev, 6 pa so jih inšpektorji ugotovili še tekom vodenja inšpekcijskega postopka. Po posameznih letih je bilo v letu 2014 44 pobud, v letu 2015 29 pobud, v letu 2016 pa 27. V letu 2017 je bilo do tega trenutka prejetih 7 pobud povezanih s predmetno problematiko.

3.) Pristojno ministrstvo je pripravilo spremembo ZOFVI s katero se ukinja dosedanja dvofazni postopek imenovanja ravnatelja in ponovno uvaja soglasje ministra k imenovanju.

4.) Vlada RS ne načrtuje spremembe sestave Sveta šole.